

ZAPISNIK

sa 49. sjednice Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore, održane 16. jula 2019. godine

Sjednica Odbora je počela u 13 sati i 30 minuta.

Odborom je, na sjednici, predsjedavao poslanik dr Suad Numanović, predsjednik Odbora. Sjednici Odbora su prisustvovali poslanici, članovi Odbora: dr Halil Duković, Maja Bakrač, mr Boris Mugoša i dr Nedžad Drešević.

Sjednici Odbora su, u skladu sa članom 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovali poslanica Aleksandra Vuković, kao zamjena poslanika dr Halila Dukovića i poslanica Ana Nikolić, kao zamjena poslanika Nikole Divanovića.

Sjednici Odbora prisustvovali su predstavnici predlagača zakona ministar zdravlja dr Kenan Hrapović, generalna direktorica Direktorata za međunarodnu saradnju i harmonizaciju propisa u Ministarstvu zdravlja Slađana Pavlović i načelnica direkcije za harmonizaciju propisa u Ministarstvu zdravlja Slavojka Šuković.

Rad sjednice pratili su akreditovani novinari.

Za sjednicu je jednoglasno usvojen sljedeći

DNEVNI RED:

PREDLOG ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPOTREBE DUVANSKIH PROIZVODA

Predsjednik Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje dr Suad Numanović kazao je da se u obrazloženju Predloga zakona o ograničavanju duvanskih proizvoda navodi, kao osnovni razlog donošenja zakona, zaštita života i zdravlja ljudi od štetnih posljedica upotrebe duvanskih proizvoda, koja će se ostvariti propisivanjem niza mjera za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih proizvoda. Dosadašnja primjena zakona nije dala očekivane rezultate, imajući u vidu da pušenje duvanskih proizvoda i izlaganje duvanskom dimu predstavlja globalni problem koji izaziva ozbiljne posljedice za javno zdravlje ali i dovodi do ozbiljnih zdravstvenih, socijalnih, ekonomskih i ekoloških problema što je, upravo, uslovalo potrebu donošenja novog zakona, kazao je poslanik Numanović. Naglasio je da Svjetska zdravstvena organizacija procjenjuje da je u toku 2002. godine umrlo 4,9 miliona ljudi zbog pušenja, pri čemu se očekuje da će se do 2030. godine broj umrlih povećati na 10 miliona, od čega 70% u zemljama u razvoju. Prema podacima Instituta za javno zdravlje, dobijenim od specijalne bolnice „Brezovik“ godišnje oboli oko 400 građana od raka pluća, zaključio je poslanik Numanović.

Predlog zakona o ograničenju upotrebe duvanskih proizvoda obrazložio je **ministar zdravlja dr Kenan Hrapović**. Predlogom Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda propisuju se, između ostalog, i mjere za smanjenje i ograničavanje upotrebe duvanskih i sličnih proizvoda, sprječavanje štetnih posljedica njihove upotrebe, sastojci i emisija, obilježavanje pojedinačnih i spoljašnjih pakovanja, stavljanje u promet duvanskih proizvoda i elektronskih cigareta, kao i sprječavanje izlaganja sekundarnom duvanskom dimu i obezbjeđivanje vazduha bez duvanskog dima, saopštio je ministar Hrapović. Trenutno, u regulatornom sistemu, u dijelu zabrane pušenja, postoji zakonski propis istog naziva, koji je usvojen 2004. godine, te inoviran 2011. i 2016. godine. Takođe, kazao je ministar, imamo i Zakon o taksama na upotrebu duvanskih proizvoda i elektro akustičnih i akustičnih uređaja u ugostiteljskim objektima, prvi put donijet 2012. godine a potom i novi 2017.godine. Ovim zakonima je, u ugostiteljskim objektima, dozvoljena upotreba duvanskih proizvoda, ukoliko vlasnik objekta plaća određene takse, konkretno za duvan mjesečne naknade u iznosu od jednog eura po kvadratnom metru prostora. Navedeni zakoni nijesu dali očekivane rezultate. Za nepunih sedam godina naplaćeno je svega 2.7 miliona eura po osnovu navedenih taksi, što je u prosjeku, godišnje, nešto manje od 500 hiljada eura, saopštio je ministar Hrapović. Prema podacima iz Instituta za javno zdravlje, godišnje, u Crnoj Gori, od raka pluća oboli oko 400 lica, a liječenje jednog lica nas košta više desetina eura. Dokazano je da pušači imaju veću vjerovatnoću da obole od raka pluća u odnosu na nepušače i da konzumiranje duvanskih proizvoda za posljedicu ima nastanak maligniteta pluća kod, približno, 90% muškaraca i 80% žena. Takođe, istraživanja ukazuju na snažnu povezanost pušenja, kako aktivnog tako i pasivnog. Jedna od mjera odnosi se na potpuno zakonsko ograničavanje upotrebe duvanskih proizvoda u radnom i javnom prostoru. Kazao je da je ovim predlogom zakona propisan jasan prohibitorski stav, po pitanju pušenja, prije svega u zatvorenom prostoru. Novim zakonskim rješenjem strogo je zabranjeno konzumiranje duvanskih proizvoda u bilo kom dijelu zatvorenog, radnog prostora (član 18 Predloga zakona). Još važnije, ne dozvoljava se upotreba duvanskih proizvoda u bilo kojoj prostoriji ili njenom dijelu u kojem se konzumiraju hrana ili piće. Postoji mogućnost određivanja posebnog dijela prostora koje vlasnik odnosno korisnik odredi isključivo za tu namjenu. Privredna komora predložila je da se upotreba duvanskih proizvoda dozvoli u kazinima što je Ministarstvo zdravlja prihvatilo. Takođe, Privredna komora, na predlog priređivača igara na sreću, je predložila i plaćanje naknade na upotrebu duvanskih proizvoda u ovim prostorima, kako je i propisano Predlogom ovog zakona. Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda i odredbe Zakona o taksama na upotrebu duvanskih proizvoda i elektro akustičnih i akustičnih uređaja u ugostiteljskim objektima koje se odnose na upotrebu duvanskih proizvoda u ugostiteljskim objektima.

Poslanik mr Boris Mugoša, član Odbora, ovaj Predlog zakona smatra jednim hrabrim iskorakom koji će izazvati reakciju određenog dijela javnosti, prije svega onog dijela populacije koji konzumira cigarete. Istakao je da se mora napraviti prioritet i izvagati da li nam je bitnije zdravlje ljudi ili nešto drugo. Trebamo negdje pokušati, sagledati suštinu zakona a to je, na prvom mjestu, zdravlje ljudi. Dobili smo određene podatke, koji su

alarmantni a koji govore o velikom procentu obolijevanja od raka pluća. Poslanik Mugoša nije želio da komentariše dosadašnju implementaciju postojećeg zakona, jer smo svi svjesni i saglasni da nije adekvatno implementiran. Mišljenja je da je rješenje sa taksama bila jedna vrsta kompromisa koji nije bio dobar. Predlogom zakona su jasno definisani posebni dijelovi radnog prostora kao i dijelovi površina i veza između tih prostorija sa drugim prostorijama. Takođe, činjenica je da se u tim prostorima ne može koristiti hrana i piće. Veoma je važan i ovaj drugi dio zakona - novina koje je ministar naveo u odnosu na prethodni – a to je obavještanje proizvođača duvanskih proizvoda o sastojcima i njihova obaveza da rade razne vrste istraživanja. Poslanik Mugoša daje apsolutnu podršku ovom zakonu. Glavni razlog je što nam svima na prvom mjestu mora biti zdravlje, ne samo ovih generacija već i generacija koje dolaze. Bilo bi dobro imati u obrazloženjima i podatak odnosa između aktivnih i pasivnih pušača jer je dobro da se zna da posljedice korišćenja cigareta ne uništavaju samo zdravlje onoga koji puši već i zdravlje pasivnih pušača, zaključio je poslanik Mugoša.

Predsjednik Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje dr Suad Numanović kazao je da je pušenje problem koji utiče ne samo na zdravlje pojedinca nego na zdravlje cjelokupnog društva, odnosno da je to jedan društveni problem. Svi zajedno moramo kroz prevenciju, edukaciju, od najmlađe populacije dati doprinos realizaciji odnosa i poštovanju ovog zakona. Na to nas upozorava, ne samo podatak da je pušenje glavni uzrok kancera pluća već i da je jedan od bitnih faktora i za kardiovaskularna oboljenja. Realizacija ovog zakona je obaveza svih. Pozvao je inspeksijske organe da daju doprinos kako bi ovaj zakon zaživio u cjelosti. Poslanik Numanović kazao je da je pušenje karakteristika nerazvijenih zemalja i da je razvijeni dio svijeta uspio da, kroz kampanje, smanji upotrebu duvanskih proizvoda a time i štetnost na zdravlje svojih građana.

Poslanica Maja Bakrač, članica Odbora mišljenja je da će ovaj Predlog zakona najveće reakcije izazvati kod poslodavaca koji drže ugostiteljske objekte. Negdje je mišljenje da će doći do pada prometa u njihovim ugostiteljskim objektima a naročito tokom zimskih mjeseci. Kazala je da smo svjedoci da je izložen veliki broj ljudi, tj. pasivnih pušača, nikotinskom dimu i da smo, na određeni način, svi mi koji spadamo u kategoriju koji konzumiramo cigarete negdje ugrožavali sve one koji nijesu bili u toj kategoriji. Poslanica Bakrač smatra boljim rješenje da se negdje napravila podjela, npr. u ugostiteljskim objektima da se odredila prostorija gdje će se moći konzumirati cigarete i koristiti piće a koja bi bila odvojena od prostorije gdje bi sjedjeli ljudi koji ne konzumiraju cigarete. Slaže se da treba sačuvati zdravlje ljudi, djece, prvenstveno trudnica i posebno edukovati djecu u osnovnim školama kolika je štetnost korišćenja cigareta ali negdje trebamo razmišljati i u pravcu da zaštitimo sve one poslodavce koji mogu doći u situaciju da budu u određenom minusu. Na kraju je konstatovala da će podržati ovaj predlog zakona.

Predstavnici predlagača zakona saglasili su se sa amandmanima Odbora koji, shodno članu 150 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postaju sastavni dio ovog predloga zakona i o njima Skupština posebno ne odlučuje. Odbor je, konstatovao i određene pravno-tehničke greške i predložio njihovu korekciju. Takođe, predstavnici predlagača zakona saglasili su se sa predloženim korekcijama.

U skladu sa članom 115 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, šest članova Odbora je glasalo „za“ Predlog zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda, nije bilo glasova „protiv“ i niko od članova Odbora se nije uzdržao od glasanja.

Zapisnici sa 47. i 48. sjednice Odbora usvojeni su jednoglasno.

Sjednica je završena u 14 sati i 30 minuta.

Sekretarka Odbora
Snežana Kaluđerović

Predsjednik Odbora
dr Suad Numanović